

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนชาวไทยที่มีความสามารถทาง ภาษาอังกฤษระดับสูงและต่ำ: ความถี่และประโยชน์

ศุภวัฒน์ พุกเจริญ

ภาควิชาภาษาอังกฤษและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

suphawatoak@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงและระดับต่ำใช้มากที่สุดและกลวิธีที่มองว่ามีประโยชน์มากที่สุดและ 2) วิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์และความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของกลวิธีเหล่านั้น กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวน 70 คนซึ่งได้คัดเลือกโดยวิธีแบบเจาะจง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูง 35 คน และนักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับต่ำ 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตลอดจนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนที่มีความสามารถระดับสูงใช้กลวิธีที่หลากหลายและมีความถี่สูงกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถระดับต่ำและ 2) ความถี่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์และความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของกลวิธีเหล่านั้นในแต่ละกลุ่มผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ความถี่ของการใช้กลวิธี ประโยชน์ของกลวิธี

Vocabulary Learning Strategies of Proficient and Less Proficient Thai EFL Learners: Frequency and Usefulness

Suphawatt Pookcharoen

Department of English and Linguistics, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

suphawatoak@hotmail.com

Abstract

The purposes of this research were to: 1) investigate the strategies used most frequently and those perceived as most useful by proficient and less proficient learners, and 2) analyze how the learners' frequency of strategy use related to their perceptions of the strategy usefulness. The sample consisted of 70 Thai EFL undergraduates at Thammasat University who were selected by a purposive sampling method. They were divided into two groups: 35 proficient English learners and 35 less proficient English learners. The research instrument was vocabulary learning strategy questionnaire. The data were analyzed by using means, standard deviations, and Person product-moment correlation coefficients. The results were as follows: 1) the proficient English learners employed a more variety of strategies and had a higher frequency of use than did the less proficient English learners, and 2) the learners' frequency of strategy use was found to strongly correlate with their perceptions about the usefulness of strategies at the .05 level of statistical significance.

Keywords: vocabulary learning strategies, frequency of strategy use, strategy usefulness

1. บทนำ

คำศัพท์นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการใช้ภาษาอังกฤษไม่ว่าในทักษะใดก็ตาม ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยความรู้ด้านคำศัพท์ที่เพียงพอเพื่อช่วยในการเข้าถึงข้อมูลในชีวิตประจำวันและในการศึกษาหาความรู้ อย่างไรก็ตามในบริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ความรู้ด้านคำศัพท์เป็นสิ่งที่ยากสำหรับผู้เรียนอย่างมากเนื่องจากปัจจัยหลายประการ อาทิ จำนวนคำศัพท์ ความซับซ้อนของคำศัพท์ รวมถึงการขาดโอกาสในการฝึกฝนภาษาที่เพียงพอนอกห้องเรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจึงมีบทบาทอย่างยิ่ง เพราะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาคำศัพท์โดยอาศัยศักยภาพของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบหลัก ทั้งนี้ในด้านการศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักวิจัยหลายท่านต่างเห็นตรงกันว่ากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่หลากหลายและสอดคล้องกับกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนมีส่วนช่วยเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Cohen, 2011; Nation, 2013, Schmitt & Schmitt, 2020)

แม้มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอวิธีการจำแนกประเภทกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ แต่วิธีของ Schmitt (1997) นับว่าได้รับการยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด ตามแนวคิดนี้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ 1) Discovery strategies ซึ่งเป็นกลวิธีที่ใช้ในการหาความหมายของคำศัพท์ใหม่เมื่อพบคำศัพท์เหล่านั้นเป็นครั้งแรก กลวิธีประเภทแรกนี้ยังแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทย่อย คือ Determination strategies ใช้ในการหาความหมายและการเดาจากบริบทหรือวิเคราะห์โครงสร้างของคำ (เช่น การใช้พจนานุกรมและการพิจารณาคำแวดล้อม) และ Social strategies ใช้ในการหาความหมายโดยอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่น (เช่น การขอให้อาจารย์และเพื่อนช่วยแปลหรือยกตัวอย่างคำศัพท์) และ 2) Consolidating strategies ซึ่งเป็นกลวิธีที่ใช้ในการฝึกฝนและจดจำคำศัพท์เมื่อได้พบคำศัพท์เหล่านั้นมาแล้ว กลวิธีประเภทที่สองนี้แบ่งย่อยได้อีก คือ Memory strategies ใช้ในการเชื่อมโยงคำศัพท์เข้ากับพื้นความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มี (เช่น การเชื่อมโยงคำศัพท์กับคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือคำตรงข้าม) Cognitive strategies ใช้ในการฝึกฝนคำศัพท์ในหลายรูปแบบ (เช่น การท่องคำศัพท์หรือการเรียนรู้จากบัตรคำศัพท์) และ Metacognitive strategies ใช้ในการช่วยวางแผนควบคุมและประเมินการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเอง (เช่น การข้ามคำศัพท์หรือการทดสอบตนเอง)

งานวิจัยหลายชิ้นได้ศึกษาการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์และพบว่าผู้เรียนอาจไม่มองว่ากลวิธีที่ตนเองใช้บ่อยครั้งนั้นมีประโยชน์เสมอไป หรือในทางกลับกันผู้เรียนอาจไม่สามารถใช้กลวิธีบางประเภทแม้ว่าตนเองมองว่ามีประโยชน์ก็ตาม แม้มีงานวิจัยที่สอดคล้องกันทั้งในงานวิจัยในบริบทต่างประเทศ อาทิ Datzman (2011) และ Lip (2009) และในบริบทของไทยเอง อาทิ Pookcharoen (2011) แม้ว่าจะงานวิจัยที่ผ่านมาได้เคยศึกษาในประเด็นการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษมาบ้างแล้ว รวมทั้งประเด็นเฉพาะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ในการใช้กลวิธีและความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อประโยชน์ของกลวิธีเหล่านั้น แต่ยังไม่ค่อยพบการศึกษาวิจัยที่มุ่งเน้นการสำรวจประเด็นดังกล่าวในผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับที่แตกต่างกัน งานวิจัยในครั้งนี้จึงนับเป็นการต่อยอดการศึกษาในแง่มุมนี้ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น โดยตระหนักถึงระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเลือกใช้และความสามารถในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ทั้งนี้ผลของการวิจัยในครั้งนี้อาจนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้สอนได้พัฒนาวิธีการสอนที่สอดคล้องกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อสำรวจกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงและระดับต่ำใช้มากที่สุด และกลวิธีที่มองว่ามีประโยชน์มากที่สุด

2.2 เพื่อวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์และความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของกลวิธีเหล่านั้น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ที่ศึกษาในรายวิชา อ.221 การอ่านเชิงวิพากษ์ จัดสอนโดยสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 70 คน คัดเลือกโดยวิธีแบบเจาะจง โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูง จำนวน 35 คน และนักศึกษามีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับต่ำจำนวน 35 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ปรับจาก Schmitt (1997) แบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) Determination strategies (DET) 2) Social strategies (SOC) 3) Memory strategies (MEM) 4) Cognitive strategies (COG) และ 5) Metacognitive strategies (MET) ประเภทละ 6 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อและมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับซึ่งสอบถามในแง่มุมมองด้านความถี่ของการใช้กลวิธี (1 = ไม่เคย จนถึง 5 = บ่อยมาก) และแง่มุมมองด้านประโยชน์ของกลวิธี (1 = ไม่มีประโยชน์ จนถึง 5 = มีประโยชน์มาก) นอกจากนี้ยังมีส่วนของคำถามที่ให้ผู้เรียนระบุผลการศึกษาระดับ 105 ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นรายวิชาบังคับก่อนของรายวิชาที่เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยให้ข้อมูลและทำความเข้าใจกับผู้เรียนถึงจุดประสงค์การวิจัย ระยะเวลาในการวิจัยและวิธีการวิจัย เพื่อให้ผู้เรียนรับทราบและนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

3.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการขอให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 40 นาที เพื่อระบุข้อมูลการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเอง ตลอดจนผลการศึกษาของรายวิชาบังคับก่อน ทั้งนี้ผู้เรียนที่ได้ผลการศึกษาระดับ A, B+ และ B ได้รับการสุ่มให้อยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูง และผู้เรียนที่ได้ผลการศึกษาระดับ C+, C และ D ได้รับการสุ่มให้อยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับต่ำ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยการคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์และความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของกลวิธีเหล่านั้น ตลอดจนการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05

4. ผลการวิจัย

4.1 กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ผู้เรียนใช้และมองว่ามีประโยชน์

ผลการสำรวจกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงและระดับต่ำใช้มากที่สุด และกลวิธีที่มองว่ามีประโยชน์มากที่สุด พบว่าผู้เรียนที่มีความสามารถระดับสูงใช้กลวิธีที่หลากหลายและมีความถี่สูงกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถระดับต่ำ ทั้งนี้ได้อาศัยระดับการตีความเกี่ยวกับการใช้กลวิธีที่เสนอโดย Oxford and Burry-Stock (1995) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป) ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49) และระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50) ข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มใช้และมองว่ามีประโยชน์สามารถพิจารณาโดยละเอียดได้เพิ่มเติมดังแสดงต่อไปนี้

ตารางที่ 1 กลวิธีที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงใช้มากที่สุด

อันดับ	ประเภท	กลวิธี	M	SD
1	DET	5 ใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย เพื่อหาความหมายศัพท์	4.46	0.66
2	MET	25 ใช้สื่อภาษาอังกฤษ (เช่น เพลง ภาพยนตร์ ข่าว) เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใหม่	4.37	0.91
3	DET	4 ใช้คำหรือบริบทแวดล้อม เพื่อหาความหมายศัพท์	4.23	0.81
4	COG	23 จดคำศัพท์ใหม่ ขณะเรียนในห้องเรียน	4.23	0.91
5	COG	19 ท่องหรือออกเสียงคำศัพท์ใหม่ซ้ำๆ เพื่อช่วยจดจำคำศัพท์	4.09	0.92

จากตารางที่ 1 ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงเลือกใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยค่าเฉลี่ยในระดับสูง ทั้งนี้กลวิธีที่เลือกใช้เป็นอันดับแรก ได้แก่ กลวิธีหมายเลข 5 การใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย นอกจากนี้ยังสังเกตได้ว่า กลวิธีที่เลือกใช้ใน 5 อันดับแรกจัดอยู่ในประเภท Determination strategies และ Cognitive strategies เป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 2 กลวิธีที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงมองว่ามีประโยชน์มากที่สุด

อันดับ	ประเภท	กลวิธี	M	SD
1	MET	25 ใช้สื่อภาษาอังกฤษ (เช่น เพลง ภาพยนตร์ ข่าว) เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใหม่	4.77	0.65
2	DET	5 ใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย เพื่อหาความหมายศัพท์	4.54	0.70
3	MET	26 สนทนาโต้ตอบหรือติดต่อกับเจ้าของภาษา เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใหม่	4.54	0.92
4	DET	4 ใช้คำหรือบริบทแวดล้อม เพื่อหาความหมายศัพท์	4.46	0.82
5	DET	6 ใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษ เพื่อหาความหมายศัพท์	4.43	0.74

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลวิธีที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับสูงเลือกใช้และมองว่ามีประโยชน์มีความสอดคล้องกัน อาทิ กลวิธีหมายเลข 5 การใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย 25 การใช้สื่อภาษาอังกฤษ และ 4 การใช้คำหรือบริบทแวดล้อม ซึ่งเลือกใช้มากที่สุด 3 อันดับแรกและต่างเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนเองมองว่ามีประโยชน์มากที่สุดเช่นกัน แม้ว่าอาจสังเกตเพิ่มเติมได้ว่าผู้เรียนเหล่านี้มองว่ากลวิธีดังกล่าวมีประโยชน์มากกว่าที่ตนเองเลือกใช้ก็ตามดังเห็นได้จากค่าเฉลี่ยที่สูงกว่า

ตารางที่ 3 กลวิธีที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับต่ำใช้มากที่สุด

อันดับ	ประเภท	กลวิธี	M	SD
1	DET	5 ใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย เพื่อหาความหมายศัพท์	4.46	0.78
2	MET	29 ข้ามคำศัพท์ที่ไม่รู้หรือไม่เคยพบมาก่อน	3.91	0.98
3	SOC	7 ขอให้อาจารย์แปลความหมายศัพท์เป็นภาษาไทย	3.80	1.08
4	MET	25 ใช้สื่อภาษาอังกฤษ (เช่น เพลง ภาพยนตร์ ข่าว) เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใหม่	3.80	1.05
5	MEM	15 เชื่อมโยงคำศัพท์ใหม่กับคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคำตรงกันข้าม	3.77	1.03

จากตารางที่ 3 พบว่ากลวิธีที่เลือกใช้มากที่สุด 5 อันดับแรกในกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถระดับต่ำมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มผู้เรียนระดับสูง ยกเว้นกลวิธีหมายเลข 5 การใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ซึ่งพบการใช้ในระดับที่เท่ากันทั้งสองกลุ่ม (M = 4.46) นอกจากนี้ยังสังเกตได้ว่ามีเพียงบางกลวิธีเท่านั้นที่ผู้เรียนกลุ่มนี้แสดงความถี่ของการใช้กลวิธีสูงกว่ากลุ่มระดับสูง อาทิ หมายเลข 29 การข้ามคำศัพท์ (M = 3.91 และ 3.17) และ 7 การขอให้อาจารย์แปลคำศัพท์เป็นไทย (M = 3.80 และ 3.31)

ตารางที่ 4 กลวิธีที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับต่ำมองว่ามีประโยชน์มากที่สุด

อันดับ	ประเภท	กลวิธี	M	SD
1	DET	5 ใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย เพื่อหาความหมายศัพท์	4.43	0.70
2	MET	25 ใช้สื่อภาษาอังกฤษ (เช่น เพลง ภาพยนตร์ ข่าว) เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใหม่	4.37	0.94
3	SOC	9 ขอให้อาจารย์ยกตัวอย่างประโยคที่ใช้คำศัพท์ใหม่นั้น	4.34	0.73
4	SOC	8 ขอให้อาจารย์เรียบเรียงคำใหม่ ขยายความ หรือยกตัวอย่างคำเหมือน	4.31	0.72
5	MEM	14 เชื่อมโยงคำศัพท์ใหม่เข้ากับประสบการณ์ของตนเอง	4.20	0.93

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลวิธีที่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับต่ำเลือกใช้และมองว่ามีประโยชน์มีความสอดคล้องกัน อาทิ กลวิธีหมายเลข 5 การใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย และ 25 การใช้สื่อภาษาอังกฤษ รวมทั้งสังเกตได้ว่าผู้เรียนในกลุ่มนี้มักมองว่ากลวิธีบางประเภทซึ่งจัดเป็น Social strategies มีประโยชน์มาก ดังเห็นได้จากค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มผู้เรียนระดับสูง อาทิ หมายเลข 9 การขอให้อาจารย์ยกตัวอย่างประโยคที่ใช้คำศัพท์ใหม่นั้น (M = 4.34 และ 4.03) และ 8 ขอให้อาจารย์เรียบเรียงคำใหม่ ขยายความ หรือยกตัวอย่างคำเหมือน (M = 4.31 และ 4.00)

ตารางที่ 5 ความถี่และประโยชน์ของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนที่มีความสามารถสูงและต่ำ

ประเภท	ผู้เรียนที่มีความสามารถระดับสูง				ผู้เรียนที่มีความสามารถระดับต่ำ			
	ความถี่		ประโยชน์		ความถี่		ประโยชน์	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Determination Strategies	3.87	0.98	4.26	0.91	3.49	1.11	3.98	0.99
Social Strategies	3.20	1.09	3.63	1.05	3.49	1.06	4.00	0.87
Memory Strategies	3.76	1.02	4.04	0.98	3.36	1.07	3.78	1.04
Cognitive Strategies	3.61	1.25	4.15	0.92	3.11	1.16	3.86	0.97
Metacognitive Strategies	3.61	1.19	4.08	1.19	3.14	1.07	3.80	1.10

ตารางที่ 5 ได้สรุปข้อมูลเปรียบเทียบในด้านความถี่และประโยชน์ของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ในหมู่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพบว่ามีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้กลวิธีส่วนใหญ่ของกลุ่มผู้เรียนระดับสูงประเภท 1) Determination strategies 2) Memory strategies 3) Cognitive strategies และ 4) Metacognitive strategies มีค่าเฉลี่ยในด้านความถี่และประโยชน์ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป) ตลอดจนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าในกลุ่มผู้เรียนระดับต่ำดังที่ได้แสดงด้วยตัวหนาในตาราง อย่างไรก็ตามยังพบด้วยว่าไม่มีกลวิธีประเภทใดเลยในกลุ่มผู้เรียนระดับต่ำที่มีค่าเฉลี่ยด้านความถี่อยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป) ส่วนกลวิธีประเภทเดียวที่ผู้เรียนระดับต่ำแสดงความถี่และประโยชน์ของกลวิธีด้วยค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มระดับสูง ได้แก่ Social strategies

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการใช้กลวิธีและประโยชน์ของกลวิธี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของกลวิธีเหล่านั้นโดยอาศัยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่าแง่มุมทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แม้ว่าข้อมูลนี้ได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าในกลุ่มผู้เรียนระดับสูงจะพบความสัมพันธ์ดังกล่าวในระดับที่สูงกว่ากลุ่มผู้เรียนระดับต่ำก็ตาม ทั้งนี้ได้แสดงรายละเอียดความสัมพันธ์ในแต่ละประเภทกลวิธีไว้ในตารางที่ 6 สำหรับกลุ่มผู้เรียนระดับสูงและตารางที่ 7 สำหรับกลุ่มผู้เรียนระดับต่ำ

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการใช้กลวิธีและประโยชน์ของกลวิธีของผู้เรียนที่มีความสามารถสูง

ประเภท	ความถี่		ประโยชน์		r	p
	M	SD	M	SD		
Memory Strategies	3.76	1.02	4.04	0.98	.68	<.001*
Determination Strategies	3.87	0.98	4.26	0.91	.67	<.001*
Cognitive Strategies	3.61	1.25	4.15	0.92	.54	<.001*
Metacognitive Strategies	3.61	1.19	4.08	1.19	.53	<.001*
Social Strategies	3.20	1.09	3.63	1.05	.52	<.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ข้างต้นซึ่งได้เรียงลำดับประเภทกลวิธีตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่าทั้ง Memory strategies และ Determination strategies ปรากฏความสัมพันธ์สูงสุด ($r = .68$ และ $.67$ ตามลำดับ) ตามด้วยกลวิธีอีก 3 ประเภท ได้แก่ Cognitive strategies ($r = .54$) Metacognitive strategies ($r = .53$) และ Social strategies ($r = .52$) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการใช้กลวิธีและประโยชน์ของกลวิธีของผู้เรียนที่มีความสามารถต่ำ

ประเภท	ความถี่		ประโยชน์		r	p
	M	SD	M	SD		
Memory Strategies	3.36	1.07	3.78	1.04	.56	<.001*
Determination Strategies	3.49	1.11	3.98	0.99	.53	<.001*
Cognitive Strategies	3.11	1.16	3.86	0.97	.52	<.001*
Social Strategies	3.49	1.06	4.00	0.87	.40	<.001*
Metacognitive Strategies	3.14	1.07	3.80	1.10	.34	<.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 ซึ่งแสดงประเภทกลวิธีตามความสัมพันธ์สำหรับกลุ่มผู้เรียนระดับต่ำ พบว่ามีอันดับใกล้เคียงกันมากกับกลุ่มผู้เรียนระดับสูง กล่าวคือ Memory strategies ($r = .56$) Determination strategies ($r = .53$) และ Cognitive strategies ($r = .52$) ปรากฏความสัมพันธ์สูงสุด อย่างไรก็ตามอันดับดังกล่าวตามมาด้วย Social strategies ($r = .40$) ซึ่งต่างจากอันดับในกลุ่มผู้เรียนระดับสูง ก่อนที่จะเป็น Metacognitive strategies ($r = .34$) โดยทั้งสองกลวิธีมีค่าใกล้เคียงกัน

5. สรุปผลและอภิปรายผล

5.1 ผลการสำรวจกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ผู้เรียนระดับสูงและระดับต่ำใช้มากที่สุดและกลวิธีที่มองว่ามีประโยชน์มากที่สุด พบว่าผู้เรียนระดับสูงใช้กลวิธีที่หลากหลายและมีความถี่สูงกว่าผู้เรียนระดับต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมักมองว่ากลวิธีส่วนใหญ่มีประโยชน์มากกว่าความถี่ของการใช้กลวิธีเหล่านั้นของตนเอง ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาโดยเฉพาอย่างยิ่งในบริบทของไทย เช่น Pookcharoen (2011) ซึ่งได้ระบุปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์บางประเภทที่มองว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเองได้ซึ่งได้แก่ การขาดการฝึกฝน การขาดแรงจูงใจ การขาดความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ตลอดจนความซับซ้อนของความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

5.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์และความคิดเห็นของกลุ่มผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของกลวิธีเหล่านั้น พบว่าแ่งมุมทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ในกลุ่มผู้เรียนระดับสูงพบความสัมพันธ์ดังกล่าวในระดับสูงกว่ากลุ่มผู้เรียนระดับต่ำ รวมทั้งยังพบอีกว่า Determination strategies นับเป็นกลวิธีประเภทแรกที่ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มนิยมใช้และมองว่ามีประโยชน์ ดังจะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยของกลวิธีการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทยเพื่อหาความหมายของคำศัพท์ ผลการศึกษาในประเด็นดังกล่าวนี้สอดคล้องกับ Panduangkaew (2018) ซึ่งได้ข้อสรุปเกี่ยวกับความนิยมของกลวิธีนี้จากการสำรวจงานวิจัยหลายชิ้นที่มุ่งศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนชาวไทย

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ผู้สอนควรมุ่งเน้นการสอนกลวิธีที่ผู้เรียนมักมองว่ามีประโยชน์แต่ไม่ค่อยได้ลองใช้ โดยอาจจะเริ่มจากการอธิบายประโยชน์ของกลวิธีดังกล่าว หลังจากนั้นจึงแนะนำวิธีการประยุกต์ใช้กลวิธีเหล่านั้นในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้กลวิธีที่เลือกสอนอาจแตกต่างกันออกไปในผู้เรียนแต่ละกลุ่มซึ่งมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับที่ต่างกัน รวมทั้งสามารถพิจารณาผลการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ประกอบการคัดสรรกลวิธีที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนต่อไป

6.2 ผู้วิจัยที่ศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้อาจต่อยอดผลการศึกษาโดยอาศัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประเภทอื่นนอกเหนือจากแบบสอบถาม อาทิ การสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในเชิงคุณภาพ หรือการใช้เทคนิคการคิดออกเสียง (Think-aloud protocol) เพื่อให้ข้อมูลการวิจัยในเชิงประจักษ์และช่วยให้ผู้วิจัยทำความเข้าใจกระบวนการความคิดของผู้เรียนที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง

7. เอกสารอ้างอิง

- Cohen, A. D. (2011). *Strategies in learning and using a second language*. New York: Routledge.
- Datzman, B. (2011). *Frequency of use, perceived usefulness, and factors affecting second language vocabulary learning strategies: A study of Japanese learners*. (Unpublished master's thesis). University of Birmingham, Birmingham, UK.
- Lip, P. C. H. (2009). Investigating the most frequently used and most useful vocabulary language learning strategies among Chinese EFL postsecondary students in Hong Kong. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 6(1), 77-87.
- Nation, I. S. P. (2013). *Learning vocabulary in another language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oxford, R. L., & Burry-Stock, J. A. (1995). Assessing the use of language learning strategies worldwide with the ESL/EFL version of the Strategy Inventory for Language Learning (SILL). *System*, 23(1), 1-23.
- Panduangkaew, R. (2018). An analysis of vocabulary learning strategies employed by Thai EFL undergraduates: Dictionary use. *rFLections*, 25(1), 116-125.
- Pookcharoen, S. (2011). Thai EFL undergraduates' vocabulary learning strategies: Perception and practice. *Journal of English Studies*, 6, 31-53.
- Schmitt, N. (1997). Vocabulary learning strategies. In N. Schmitt & M. McCarthy (Eds.), *Vocabulary: Description, acquisition, and pedagogy* (pp. 199-227). Cambridge: Cambridge University Press.
- Schmitt, N., & Schmitt, D. (2020). *Vocabulary in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.